

EVOLUTIES EN TENDENSEN

1 Evolutie van het aantal verzekeringsplichtigen van vreemde nationaliteit voor de periode 2018 -2022 – toestand op 31 december – verdeling volgens de nationaliteit

Op 31 december 2022 noteren we 164.219 aangesloten zelfstandigen en helpers van vreemde nationaliteit. Dit betekent een forse stijging met 29.930 eenheden of + 22,29 % ten opzichte van 2018. Vergeleken met het jaar 2021 is er een stijging met 3.380 eenheden, of + 2,10 %.

Nationaliteiten	Jaren (toestand op 31 december)									
	2018		2019		2020		2021		2022	
	Absol.	%	Absol.	%	Absol.	%	Absol.	%	Absol.	%
1) Nationaliteit behoort tot de Europese Unie										
Denemarken	266	0,20	270	0,19	278	0,19	284	0,18	291	0,18
Duitsland	2.730	2,03	2.769	1,94	2.864	1,90	2.967	1,84	2.993	1,82
Griekenland	1.831	1,36	1.892	1,32	1.900	1,26	1.933	1,20	1.917	1,17
Spanje	4.004	2,98	4.163	2,91	4.416	2,94	4.726	2,94	4.842	2,95
Frankrijk	16.031	11,94	16.723	11,68	17.580	11,68	18.444	11,47	18.832	11,47
Ierland	471	0,35	542	0,38	559	0,37	612	0,38	647	0,39
Italië	14.068	10,48	14.288	9,98	14.461	9,61	14.579	9,06	14.492	8,82
Luxemburg	374	0,28	374	0,26	390	0,26	401	0,25	398	0,24
Nederland	17.546	13,07	17.940	12,53	18.916	12,57	19.828	12,33	20.142	12,27
Oostenrijk	244	0,18	254	0,18	274	0,18	274	0,17	279	0,17
Portugal	5.383	4,01	5.661	3,96	6.052	4,02	6.530	4,06	6.523	3,97
Finland	143	0,11	144	0,10	161	0,11	180	0,11	186	0,11
Zweden	342	0,26	351	0,25	367	0,24	390	0,24	392	0,24
Cyprus	31	0,02	35	0,02	31	0,02	36	0,02	45	0,03
Estland	44	0,03	47	0,03	47	0,03	42	0,03	39	0,02
Hongarije	535	0,40	519	0,37	591	0,39	620	0,39	619	0,38
Letland	126	0,09	138	0,10	147	0,10	157	0,10	162	0,10
Litouwen	219	0,16	235	0,16	259	0,17	280	0,17	290	0,18
Malta	17	0,01	18	0,01	24	0,02	27	0,02	27	0,02
Polen	8.534	6,36	8.375	5,86	8.515	5,66	8.432	5,24	8.229	5,01
Slovenië	61	0,05	64	0,04	89	0,06	83	0,05	82	0,05
Slowakije	247	0,18	256	0,18	274	0,18	320	0,20	298	0,18
Tsjechië	171	0,13	185	0,13	209	0,14	249	0,15	269	0,16
Bulgarije	5.781	4,30	5.967	4,17	6.493	4,32	7.167	4,46	6.861	4,18
Roemenië	29.319	21,83	32.122	22,44	35.933	23,88	40.671	25,29	42.355	25,79
Kroatië	187	0,14	192	0,13	218	0,14	214	0,13	221	0,13
Subtotaal	108.705	80,95	113.524	79,32	121.048	80,44	129.446	80,48	131.431	80,03

Jaren (toestand op 31 december)										
Nationaliteiten	2018		2019		2020		2021		2022	
	Absol.	%	Absol.	%	Absol.	%	Absol.	%	Absol.	%
2) Nationaliteit behoort niet tot de Europese Unie										
Verenigd Koninkrijk	2.470	1,84	2.336	1,63	2.318	1,54	2.168	1,35	2.034	1,24
Marokko	3.100	2,31	3.312	2,31	3.572	2,37	3.827	2,38	3.845	2,34
Turkije	2.737	2,04	2.949	2,06	3.293	2,19	3.556	2,21	3.530	2,15
Zwitserland	322	0,24	315	0,22	325	0,22	349	0,22	352	0,21
India	1.077	0,80	1.108	0,77	1.166	0,77	1.219	0,76	1.240	0,75
Japan	294	0,22	302	0,21	327	0,22	335	0,21	322	0,20
China	2.302	1,71	2.359	1,65	2.461	1,64	2.527	1,57	2.565	1,56
Brazilië	1.313	0,98	1.466	1,02	1.613	1,07	1.789	1,11	1.931	1,18
Oekraïne	326	0,24	373	0,27	441	0,29	488	0,30	1.506	0,92
Israël	215	0,16	202	0,14	214	0,14	208	0,13	208	0,13
Libanon	241	0,18	244	0,17	272	0,18	288	0,18	310	0,19
Congo	499	0,37	531	0,37	566	0,38	602	0,38	621	0,38
Subtotaal	14.896	11,09	15.497	10,82	16.568	11,01	17.356	10,80	18.464	11,25
3) Andere										
Subtotaal	10.688	7,96	14.112	9,86	12.866	8,55	14.032	8,72	14.318	8,72
4) Niet gekend										
Subtotaal	0	0,00	0	0,00	1	0,00	5	0,00	6	0,00
TOTAAL	134.289	100,00	143.133	100,00	150.483	100,00	160.839	100,00	164.219	100,00

Uit deze tabel blijkt dat de Roemeense, Nederlandse en Franse nationaliteiten het sterkst vertegenwoordigd zijn:

- het aantal Roemenen is fors gestegen vergeleken met 2018. Er is inderdaad een enorme stijging van + 44,46 % (van 29.319 in 2018 naar 42.355 in 2022);
- vergeleken met 2018 stijgt ook het aantal Nederlanders (van 17.546 in 2018 naar 20.142 in 2022 of + 14,80 %);
- vergeleken met de voorbije jaren blijft het aantal Fransen stijgen (van 16.031 in 2018 naar 18.832 in 2022 of + 17,47 %).

Hierna volgt een evolutie van het aantal startende vreemdelingen: 32.533 in 2018; 36.025 in 2019; 31.146 in 2020; 33.337 in 2021 en 34.631 in 2022. Rekening houdend met een starterstotaal van 124.048 eenheden (Belgen meegerekend) was 27,92 % onder hen van vreemde nationaliteit, of meer dan 1/4.

In overeenstemming met wat hierboven werd gezegd, is er eveneens een aanzienlijke stijging waar te nemen bij de zelfstandigen uit de ex-Oostbloklanden.

Op 1 mei 2004 heeft de Europese Unie (EU) zich met tien nieuwe lidstaten uitgebreid. Zeven onder hen (Tsjechië, Slowakije, Letland, Polen, Hongarije, Litouwen en Estland) waren landen (de zgn. PECO-landen) waarmee de EU een associatieovereenkomst had ondertekend.

De onderdanen van die nieuwe lidstaten kunnen vanaf 1 mei 2004 in België een zelfstandige activiteit komen uitoefenen onder dezelfde voorwaarden als de zelfstandige onderdaan van een staat die vóór die datum al lid was van de EU.

Op 1 januari 2007 werden Bulgarije en Roemenië ook aanvaard als lidstaten van de EU.

Met andere woorden: de associatieovereenkomst, die aan de PECO-onderdanen de mogelijkheid gaf om in België economische activiteiten uit te oefenen, anders dan in loondienst (zeg maar als zelfstandige) en er vennootschappen op te richten, is niet langer van toepassing.

Op 1 juli 2013 werd Kroatië lid van de EU. Een evolutie van de ex-PECO-onderdanen vinden we terug in onderstaande tabel (toestand op 31/12):

Nationaliteiten	2020			2021			2022		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
Bulgarije	5.291	1.202	6.493	5.830	1.337	7.167	5.595	1.266	6.861
Estland	15	32	47	12	30	42	10	29	39
Hongarije	354	237	591	370	250	620	363	256	619
Kroatië	145	73	218	145	69	214	155	66	221
Letland	88	59	147	88	69	157	86	76	162
Litouwen	143	116	259	150	130	280	147	143	290
Polen	7.074	1.441	8.515	6.918	1.514	8.432	6.687	1.542	8.229
Roemenië	31.403	4.530	35.933	35.749	4.922	40.671	37.504	4.851	42.355
Slowakije	182	92	274	209	111	320	192	106	298
Tsjechië	86	123	209	110	139	249	127	142	269
Totaal	44.781	7.905	52.686	49.581	8.571	58.152	50.866	8.477	59.343

Van deze tien lidstaten boekt Roemenië de grootste winst. Ten opzichte van 2021 is er, in absolute cijfers, een toename met 1.684 eenheden (+ 4,14 %).

De Poolse nationaliteit staat op de 5^e plaats (na Roemenië, Nederland, Frankrijk en Italië) in de rangschikking van "grootste vertegenwoordiging van niet-Belgische nationaliteit".

Bulgarije heeft ook een sterke vertegenwoordiging ondanks een daling van 306 eenheden (- 4,27 %) in 2022 ten opzichte van 2021.

Het merendeel van zowel de Poolse, de Roemeense als de Bulgaarse verzekeringsplichtigen waren op 31 december 2022 tewerkgesteld in de nijverheid of de handel, namelijk meer dan 4/5.

Anno 2022 heeft 80,03 % van het totale aantal vreemdelingen met een zelfstandige activiteit in België een nationaliteit van een EU-lidstaat.

Op 31 januari 2020 heeft het Verenigd Koninkrijk officieel de Europese Unie verlaten als gevolg van het terugtrekkingsakkoord tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig het artikel 50 van het Verdrag betreffende de Europese Unie.

Van de niet-EU landen zijn de Turkse en de Marokkaanse nationaliteit het best vertegenwoordigd met respectievelijk 2,15 % en 2,34 % van het totale aantal personen van vreemde nationaliteit.

Verder leren de statistieken ons ook dat momenteel 13,06 % van het totale aantal verzekeringsplichtigen een andere nationaliteit bezit dan de Belgische.

2 Evolutie van het aantal verzekeringsplichtigen van vreemde nationaliteit voor de periode 2018-2022 - toestand op 31 december - verdeling per gewest

Jaren (31/12)	Vlaams gewest		Waals gewest		Brussels gewest		Het Rijk	
	absol.	%	absol.	%	absol.	%	absol.	%
2018	50.425	39,97	28.610	22,68	47.126	37,35	126.161	100,00
2019	55.848	41,42	29.509	21,88	49.481	36,70	134.838	100,00
2020	60.827	42,65	30.760	21,57	51.037	35,78	142.624	100,00
2021	66.462	43,95	31.795	21,03	52.954	35,02	151.211	100,00
2022	68.913	44,65	32.083	20,79	53.330	34,56	154.326	100,00

De opdeling per gewest leert ons dat in 2022 44,65 % van het aantal buitenlandse zelfstandigen woonachtig is in Vlaanderen, tegenover 34,56 % in het Brusselse gewest. In Wallonië woont 20,79 % van het totale aantal buitenlandse zelfstandigen.

Zoals de onderstaande grafiek aantoont, is het aandeel vreemde zelfstandigen voor een gewest niet noodzakelijk evenredig met het aandeel van de totale populatie zelfstandigen binnen dat gewest.

In het Brussels gewest is de proportie vreemdelingen-zelfstandigen het hoogst: 34,56 % heeft een buitenlandse nationaliteit terwijl 9,94 % van het totaal van de zelfstandigen er woont. In Wallonië zien we 20,79 % aan personen met een vreemde nationaliteit tegenover 27,28 % van de zelfstandigen. In Vlaanderen zijn de percentages respectievelijk 44,65 % tegenover 62,78 %.

Ook grootsteden als Antwerpen, Brussel, Luik en Charleroi vertonen een hogere concentratie van vreemde zelfstandigen.

